

Seminarium

Velo Silesia – zarządzanie i tworzenie tras rowerowych o wysokim standardzie technicznym jako warunek rozwoju mobilności rowerowej w województwie śląskim

Standardy techniczne wysokiej jakości infrastruktury
rowerowej
(praktyczne rozwiązania)

Katowice, 04.10.2018

Plan prezentacji

- przegląd i omówienie wybranych rozwiązań technicznych infrastruktury rowerowej zastosowanych na obszarze województwa śląskiego
- ruch rowerowy w jezdni na zasadach ogólnych (uspokojenie ruchu, kontraruch rowerowy, zastosowanie tzw. sierżantów rowerowych)
- skrzyżowania, przejazdy i śluzy dla rowerzystów. Praktyczne zastosowanie.
- oznakowanie tras rowerowych o funkcji komunikacyjnej oraz rekreacyjnej (turystycznej)

Drogi dla rowerów (DDR)

Dwukierunkowa droga dla rowerów.
szerokość: 2 m (główne trasy rowerowe
zalecane 2,5 m)
skrajnia pozioma: 0,5 m (0,2 m)
skrajnia pionowa: 2,5 m

Jednokierunkowa droga dla rowerów
szerokość: 1,5 m
skrajnia pozioma: 0,5 m (0,2 m)
skrajnia pionowa: 2,5 m

Problemy

Rys: fb/rowerowametropolia

Zbyt wysokie krawężniki w rejonie skrzyżowań.

Problemy skrajni

Przykład ominięcia słupa.

Dobra Praktyka

Przejazd dla rowerów bez krawężników.

Problemy

Brak ciągłości nawierzchni drogi dla rowerów w rejonie zjazdów indywidualnych (publicznych)

Problemy

Brak ciągłości niwelety drogi dla rowerów w rejonie zjazdów indywidualnych (publicznych)

Dobra praktyka

Oznakowanie określające pierwszeństwo przejazdu (A-7, B-20) na poprzecznych drogach podporządkowanych należy lokalizować przed drogą dla rowerów.

Dobra praktyka

Problemy

Brak poszerzenia drogi dla rowerów na łukach
Łuki projektowane “od ekierki”

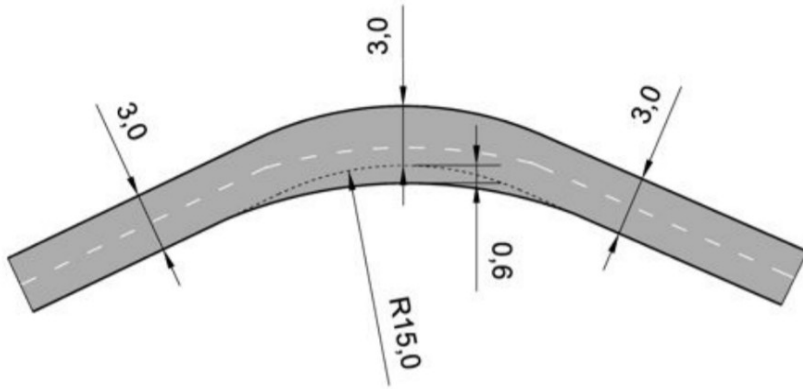
Problemy

Brak poszerzenia drogi dla rowerów na łukach

Dobra praktyka

Drogi dla rowerów należy poszerzać na łukach o promieniu mniejszym lub równym 15 m o 20%, a mniejszym lub równym 5 m o 30% na całej długości łuku, przy kącie zwrotu większym niż 15 stopni.

Parametry geometryczne drogi dla rowerów (promienie łuków)

Dla prędkości projektowej 30 km/godz. (główne trasy rowerowe) na odcinkach między skrzyżowaniami promienie łuków poziomych drogi dla rowerów powinny być nie mniejsze niż 20 m, licząc do wewnętrznej krawędzi, a odległość widoczności nawierzchni powinna wynosić co najmniej 70 m.

Problemy

Początek I koniec drogi dla rowerów,
Droga dla rowerów powinna “zbierać” wszystkie relacje

Dobra praktyka

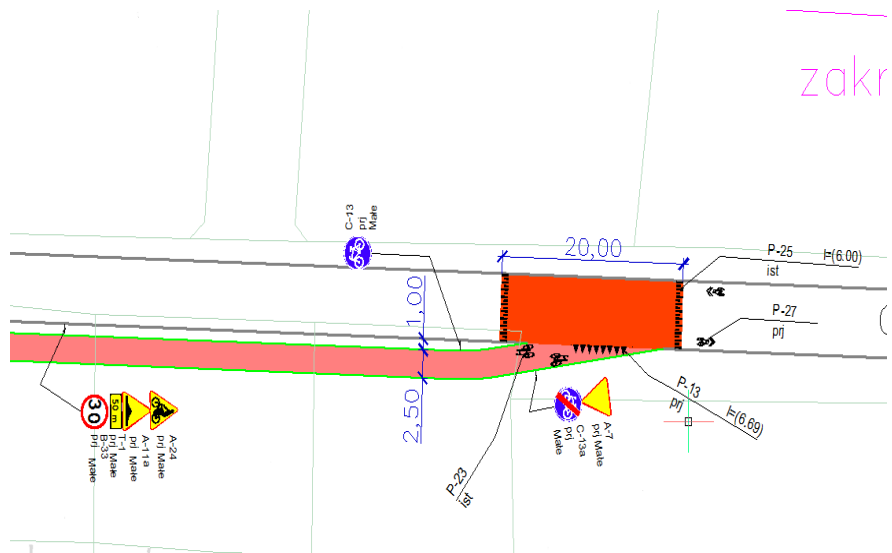

Dobra praktyka

Dobra praktyka

Brak odpowiedniego
oznakowania pionowego

Drogi dla rowerów

Drogi dla rowerów (oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi **konstrukcyjnie** lub za pomocą **urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego**) buduje się w celu oddzielenia ruchu dla rowerowego od samochodowego w jezdniach, w których prędkość miarodajna ruchu samochodowego przekracza 50 km/godz., głównie w drogach klasy G i wyższych klas, a także:

- jeśli ich budowa skraca drogę i czas konieczny na jej pokonanie przez rowerzystę w stosunku do ruchu w jezdni;
- jeśli ich budowa zmniejsza różnicę poziomów którą musiałby pokonać rowerzysta jadący jezdnią na zasadach ogólnych;
- w przypadku natężeń ruchu ciężkiego ponad 5 procent w jezdniach w których prędkość miarodajna jest niższa niż 50 km/godz.)

Dobra praktyka

szerokość na drodze klasy GP i G – 3,50 m; Z – 3,00 m; L – 2,75 m; D – 2,50 m.
na drogach klas G, Z, L i D na terenie zabudowy, szerokość pasa ruchu może być zmniejszona o 0,25 m (Dz.U. 1999 nr 43 poz. 430)

Velostrada, Jaworzno.

- brak kolizji z ruchem samochodowym!
- w przypadku problemów własnościowych: np ZRID – budowa drogi z ograniczoną dostępnością dla pojazdów samochodowych (oznakowanie B-1, T-22 “nie dotyczy rowerów”)

Łączniki rowerowe

Problemy

Ruch rowerowy w strefie zamieszkania należy prowadzić w jezdni na zasadach ogólnych.

Problemy

Ruch rowerowy w strefie ograniczonej prędkości należy prowadzić w jezdni na zasadach ogólnych.

Tzw. Ciągi pieszo - rowerowe

Rekomendowana minimalna szerokość 3 m, dla dwukierunkowego ciągu.
Wyłącznie na obszarach mało zurbanizowanych, gdzie występuje niewielkie natężenie ruchu pieszych.

Problemy

Jednokierunkowe tzw. ciągi pieszo – rowerowe 2,5 m (“gdy ze ścieżki jednokierunkowej mogą korzystać piesi”).
W aktualnym projekcie zmiany Dz.U. 1999 nr 43 poz. 430 zostaje wykreślony.

Problemy

Problemy

Słupki blokujące powinny być lokalizowane w odległości 1,5 m

Problemy

Określenie pierwszeństwa na przejazdach dla rowerów zlokalizowanych poprzecznie.

Pasy ruchu dla rowerów

Szerokość: 1,5 m

Oznakowany poziomo warstwą czerwoną w rejonie skrzyżowań.

Pas ruchu "pod prąd" ulicy jednokierunkowej - kontrapas rowerowy.

Problemy

Dobra Praktyka

W przypadku parkowania w rejonie pasów ruchu dla rowerów jeśli są odpowiednie warunki szer. jezdni warto zastosować opaskę 0,5 m – parkowanie równoległe , 1 m – ukośne, prostopadłe.

Dobra Praktyka

Kontraruch rowerowy

Kontraruch rowerowy to dwukierunkowy ruch rowerów na ulicach jednokierunkowych (możliwość jazdy rowerem „pod prąd”). Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, pkt. 7.11.1. “Dopuszcza się dwukierunkowy ruch rowerów lub wózków rowerowych na jezdni drogi jednokierunkowej bez wyznaczania pasa ruchu dla tych pojazdów, jeżeli:

- dopuszczalna prędkość nie jest większa niż 30 km/h,
- zapewniono bezpieczeństwo kierującym pojazdami podczas zmiany kierunku jazdy na wlotach i wylotach drogi na skrzyżowanie.

W przypadku segregacji ruchu strumienia rowerów od strumienia innych pojazdów, na wlotach i wylotach drogi na skrzyżowanie stosuje się odpowiednie oznakowanie poziome lub urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego”.

Kontraruch rowerowy, potencjał:

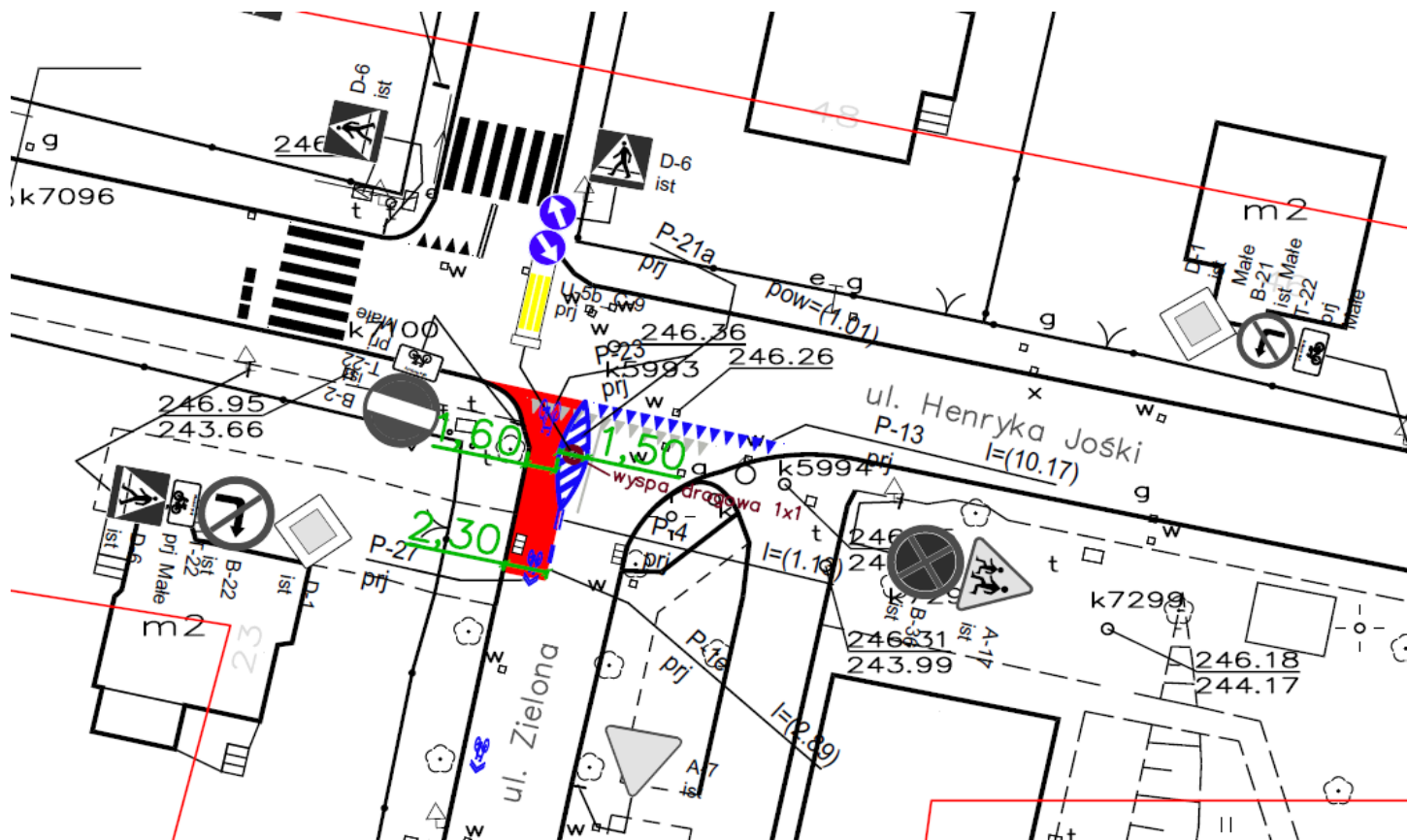

Dobra praktyka

Nagranie...

Dobra praktyka

P-27 tzw. Sierżanty rowerowe, zastosowanie:

P-27

- dla wskazania dwukierunkowego dopuszczenia ruchu rowerów na jezdniach ulic jednokierunkowych
- na odcinkach jezdni wzdłuż których zlokalizowano ukośne lub prostopadłe miejsca postojowe dla samochodów zamiast wyznaczania pasa ruchu dla rowerów; znak ten umieszcza się wówczas w odległości co najmniej 1,5 m od krawędzi takich miejsc postojowych lub w osi pasa ruchu;
- na odcinkach jezdni jednokierunkowych z wyznaczonym kontrapasem dla wskazania kierunku zgodnego z ogólną organizacją ruchu lub z dwukierunkowym ruchem rowerów dopuszczonym bez wyznaczania kontrapasa; znak P-27 umieszcza się na pasie ruchu ogólnego (po stronie przeciwnej do kontrapasa)
- na odcinkach jezdni składających się wyłącznie z torowiska tramwajowego, znak P-27 umieszcza się wówczas między szynami torowiska;

P-27 tzw. Sierżanty rowerowe, zastosowanie:

- na skrzyżowaniach i bezpośrednio (do 20 m) przed nimi, gdzie rowerzysta może poruszać się zgodnie z art. 16 ust. 7 ustawy Prawo o Ruchu Drogowym środkiem pasa ruchu, w szczególności na rondach;
- na jezdni w przedłużeniu pasa ruchu dla rowerów, zwłaszcza jeśli zakończenie pasa ruchu dla rowerów wynika z niedostatecznego przekroju jezdni
- na przedłużeniu drogi dla rowerów, drogi dla rowerów i pieszych lub pasa ruchu dla rowerów w celu poprawy orientacji użytkownika na odcinku drogi o niejednoznacznej geometrii w celu wyznaczenia przebiegu trasy rowerowej;
- jako oznakowanie pomocnicze w przypadku szlaków (tras) rowerowych.

Znak P-27 umieszcza się nie rzadziej niż co 50 m, zaleca się stosowanie go co 25 m, a w rejonie skrzyżowań co 5-10 m. Na jezdniach ograniczonych krawężnikami nigdy nie należy umieszczać go bliżej niż 0,3 m

Tutaj powinno się zastosować znak P-27,
Śluza wyznaczona nieprawidłowo.

Śluzy dla rowerów

Rozporządzenie (w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (D.U.2003.220.2181, nowelizacja - D.U.2015.1314) nie podaje niestety żadnego wzoru śluzy, o tyle podaje znaki, z których śluzy mogą być konstruowane, ich wymiary i minimalne odległości między nimi. Śluzy składają się z linii zatrzymań P-12, P-13 lub P-14 oraz położonej najdalej od skrzyżowania linii P-14, znaków P-23 "rower" i – opcjonalnie - odpowiedniej strzałki kierunkowej P-8 oraz znaków poziomych P-15 lub P-16, przy czym znaki P-8, P-15, P-16 i P-23 mogą być w nowym rozmiarze "mini". Szczególne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa rowerzystów mają śluzy typu 2 lokalizowane na prawym wlocie skrzyżowania z sygnalizacją lub ustalonym znakami drogowymi pierwszeństwem (w tym drugim przypadku służę umieszcza się na wlotach podporządkowanych) w celu umożliwienia skrętu w lewo z kierunku z nadawanym sygnałem zielonym lub z pierwszeństwem wynikającym ze znaków drogowych w dwóch etapach: bez zbliżania się do osi jezdni jak nakazuje art. 22 ust. 2 pkt. 2 ustawy Prawo o Ruchu Drogowym lecz z zatrzymaniem w śluzie na prawym (podporządkowanym) wlocie.

Dobre praktyki

JAK KORZYSTAĆ ZE ŚLUZY DLA ROWERÓW?

ŚLUZA TYPU 1 DO JAZDY NA WPROST I SKRĘTU
W LEWO NA SKRZYŻOWANIU Z SYGNALIZACJĄ ŚWIETLNIĄ
**UWAGA! DZIAŁA WYŁĄCZNIE PRZY NADAWANYM
SYGNALE CZERWONYM**

- SYGNAŁ CZERWONY LUB
PODPORZĄDKOWANIE
NA KIERUNKU POPRZECZNYM
- SYGNAŁ ZIELONY
- - - JAZDA W FAZIE SYGNAŁU
ZIELONEGO NA KIERUNKU
POPZECZNYM LUB PO LISTAPIENIU
PIERWSZEWTA NA KIERUNKU
Z PIERWSZEWSTEM

ROWERZYŃCI W ŚLUZIE TYPU 1 SKRĘCAJĄCY W LEWO
POWINIENI USTAWIĆ SIĘ W LEWEJ CZĘŚCI ŚLUZY.
JADĄCY NA WPROST W CZĘŚCI ŚRODKOWEJ A SKRĘCAJĄCY
W PRAWO PRZY PRAWEJ KRAWĘDZI JEZDNI.

ŚLUZA TYPU 2 DO LEWOSKRĘTU „NA DWA”
Z WŁOTU Z SYGNAŁEM ZIELONYM
LUB WYNIKAJĄCYM ZE ZNAKÓW
DROGOWYCH PIERWSZEWSTWIE.

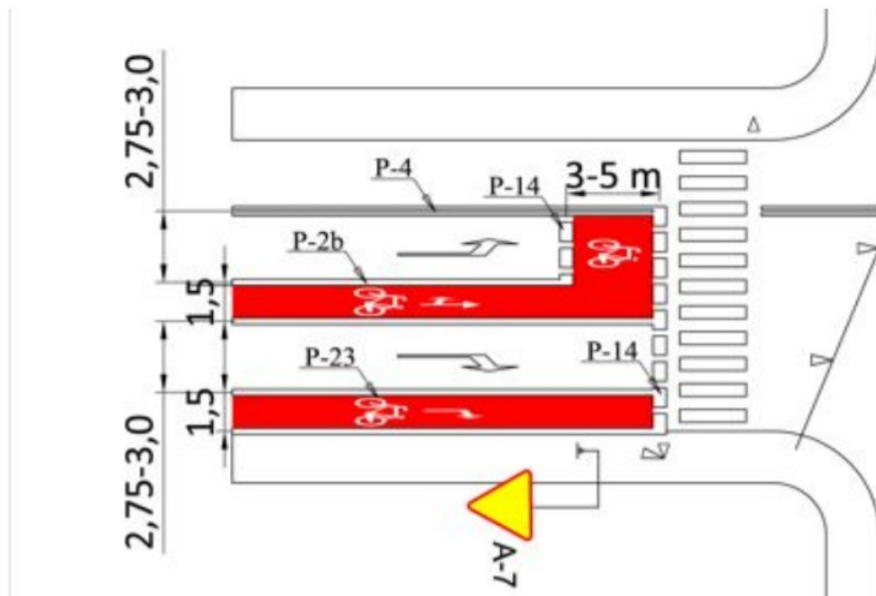
**UWAGA! ŚLUZA ŚLUZY DO WJAZDU Z WŁOTU A
ROWERZYSTA ZATRZYMUJE SIĘ NA WŁOCIE D
NA SYGNALE CZERWONYM LUB
NA PODPORZĄDKOWANIU**

www.miastadlarowerow.pl

Śluzy z sygnalizacją świetlną: prędkość ewakuacji dla sygnalizacji świetlnej dla rowerzystów – zamiast dotychczasowych zaledwie 2,8 m/s będzie to 4,2 m/s.
D.U.2003.220.2181, nowelizacja - D.U.2015.1314

Śluzy dla rowerów, typ I

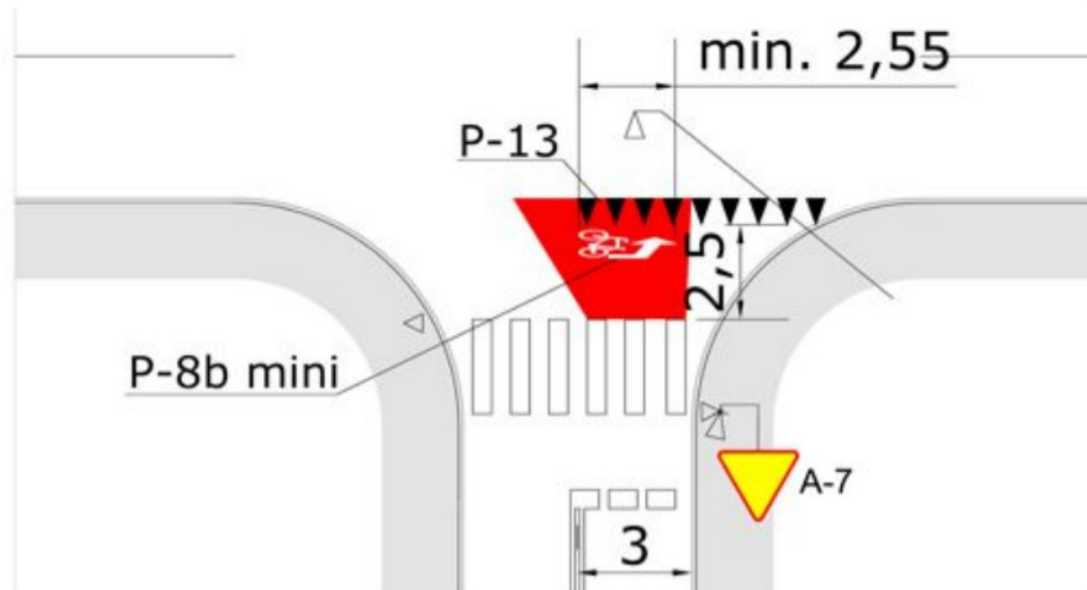
Śluza dla rowerów, typ II

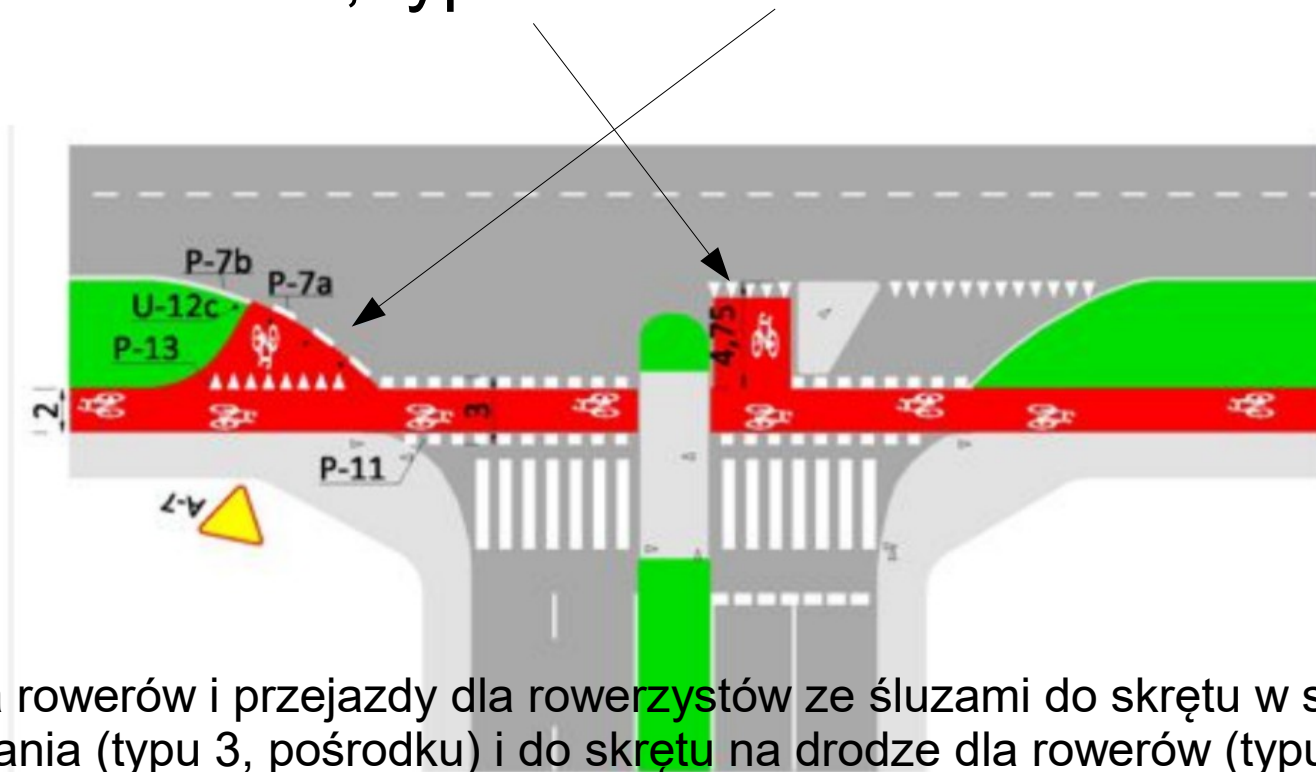
Śluza dla rowerów, typ II

Śluza rowerowa, typ II

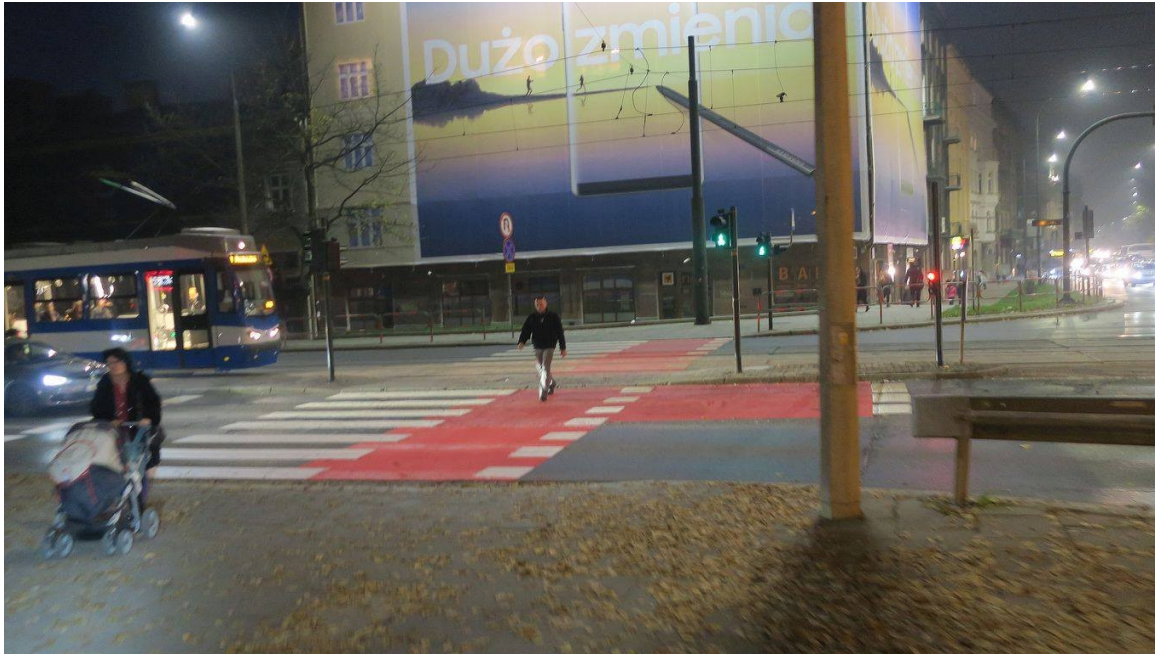

Śluza rowerowa, typ III oraz IV

Droga dla rowerów i przejazd dla rowerzystów ze śluzami do skrętu w stronę skrzyżowania (typu 3, pośrodku) i do skrętu na drodze dla rowerów (typu 4, w lewym narożniku) umożliwiającymi bezpieczne pokonanie skrzyżowania na relacjach nie obsługiwanych drogami dla rowerów. Część oznakowania pionowego pominięto.

Śluza rowerowa, typ III (przykład)

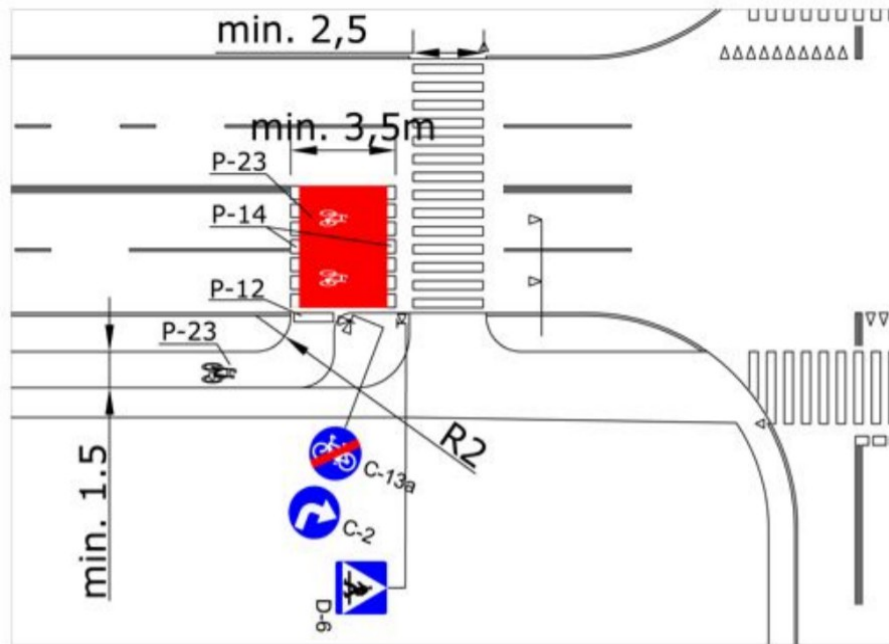

W czasie wyznaczania, niepełne oznakowanie poziome.

Śluza rowerowa, typ V

Wymaga sygnalizacji świetlnej i umożliwia wjazd z drogi dla rowerów na skrzyżowanie pozbawione dróg dla rowerów. Droga dla rowerów musi być doprowadzona do śluzy prostopadłe, zgodnie z wymaganiami geometrycznymi dla dróg dla rowerów. Śluza składa się z dwóch linii P-14 umieszczonych w odległości 3,5 m – 5,0 m od siebie. Wlot drogi dla rowerów musi znajdować się na wysokości linii P-14 umieszczonej dalej od skrzyżowania. Wlot drogi dla rowerów oznacza się znakiem C-13a („koniec drogi dla rowerów”) i umieszcza na nim sygnalizator zezwalający na wjazd do śluzy. Ze śluzy musi być widoczny sygnalizator obowiązujący dla wlotu na którym jest zlokalizowana.

Wybrane, błędne przykłady

Sygnalizatory kierunkowe

Sygnaly kierunkowe nadawane przez sygnalizator kierunkowy dla kierujących rowerami (S-3a) mogą być stosowane w przypadku wyznaczenia na jezdni pasa ruchu dla rowerów lub śluzy dla rowerów albo na wlotach, na których dopuszczono wyłącznie ruch rowerów (Dz.U. 2015 poz. 1314).

“Zielona fala” dla rowerzystów

Ruch rowerowy w jezdni na zasadach ogólnych (uspokojenie ruchu)

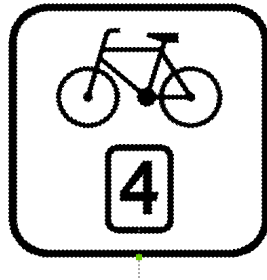

Oznakowanie tras rowerowy o charakterze komunikacyjnym.

Oznakowanie tras rowerowy o charakterze komunikacyjnym.

Rekomendacja: stosować oznakowanie typu R-4 w innym kolorze niż wskazany w rozporządzeniu!

Stojaki rowerowe

Dziękuję za uwagę.
Tobiasz Nykamowicz
tobiasz.nykamowicz@gmail.com